

9,02-02-2

BOSNA I HERCEGOVINA
VIJEĆE MINISTARA
Generalno tajništvo

Broj: 05-02-1497/10
Sarajevo, 17.8.2010. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
SARAJEVO

Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj priloga
		01,02-02-2-50/10	

R

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

S A R A J E V O

PREDMET: Prijedlog zakona o vinu Bosne i Hercegovine

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 123. sjednici održanoj 3.6.2010. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o vinu Bosne i Hercegovine, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po temeljnomy zakonodavnym postupku.

U svezi s navedenim, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o vinu Bosne i Hercegovine, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Istodobno dostavljamo i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,

GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

«E»
PRIJEDLOG

**ZAKON
O VINU BOSNE I HERCEGOVINE**

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____ 2010. godine i na sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2010. godine, usvojila je

**ZAKON
O VINU BOSNE I HERCEGOVINE**

POGLAVLjE I. OSNOVNE ODREDBE

**Član 1.
(Predmet)**

Zakonom o vinu Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Zakon) uređuju se:

- a) proizvodnja i prerada grožđa vinskih sorti plemenite loze *Vitis vinifera*;
- b) posebnosti čuvanja geografskog porijekla grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina;
- c) promet grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina;
- d) označavanje vina s geografskim porijekлом;
- e) razvrstavanje vina i norme kvaliteta;
- f) nadležnost ovlaštenih institucija;
- g) nadzor nad provođenjem ovog Zakona;
- h) druga pitanja važna za provođenje jedinstvenog sistema vezano za proizvodnju i promet grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina koji se koriste u proizvodnji vina.

**Član 2.
(Značenje pojmova)**

Pojedini izrazi, korišteni u ovom Zakonu, imaju slijedeće značenje:

- a) *vino* je poljoprivredno-prehrabreni proizvod dobijen s potpunim ili djelimičnim alkoholnim vrenjem masulja ili mošta, proizведен od grožđa plemenite vinove loze, koje u vrijeme berbe sadrži najmanje 64 stepena Oechsla šećera, ukoliko nije za pojedine berbe, sorte i proizvodna područja drugačije određeno;
- b) *grožđe* je, u smislu ovog Zakona, zdrav, zreo, prezreo, prosušen ili prirodno smrznut plod plemenite vinove loze (*Vitis vinifera*) namijenjen za proizvodnju vina i drugih proizvoda od grožđa i vina;
- c) *šira* je tečni proizvod dobijen poslije muljanja grožđa i cijedenja kljuka sa stvarnom sadržinom alkohola najviše do 1%;
- d) *proizvođač grožđa* je pravno i fizičko lice, odnosno poduzetnik koji se bavi proizvodnjom grožđa i koji je upisan u Vinogradarski registar;
- e) *proizvođač šire, vina i drugih proizvoda* je pravno i fizičko lice, odnosno

poduzetnik koji se bavi proizvodnjom šire, vina i drugih proizvoda i koji je upisan u Vinarski registar;

f) *drugi proizvodi od grožđa i vina* koji se koriste u proizvodnji vina su supstance porijeklom od grožđa, šire, kljuka i vina koji se koriste u proizvodnji vina;

g) *direktno rodni hibrid* je sorta-hibrid Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton, Herbemont i druga sorta-hibrid dobijena direktnim ukrštanjem sorte koja pripada vrsti Vitis vinifera s drugom vrstom roda Vitis;

h) *dozvoljene sorte* su sorte vinove loze čije je grožđe namijenjeno proizvodnji stonog vina, a uzgoj dopušten na teritoriji Bosne i Hercegovine, u skladu s ovim Zakonom;

i) *preporučene sorte* su sorte vinove loze čije je grožđe namijenjeno proizvodnji vina s geografskim porijeklom, a uzgoj dopušten na teritoriji Bosne i Hercegovine i preporučen za odgovarajuće vinogradarsko-geografsko proizvodno područje;

j) *dozvoljena enološka sredstva* su sva sredstva propisana ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu njega koja se koriste u proizvodnji šire, vina i drugih proizvoda;

k) *dozvoljeni enološki postupci* su svi postupci u proizvodnji šire, vina i drugih proizvoda propisani ovim Zakonom;

l) *organoleptička svojstva* su svojstva opažena čulima;

m) *superanaliza* obuhvaća fizikalno-hemijsku analizu, organoleptičko ocjenjivanje, stručno tumačenje i komentar rezultata nalaza;

n) *originalno punjenje* je takvo punjenje koje se bilo kakvom radnjom ne može vratiti u prvobitno stanje;

o) *vinarski registar* je baza podataka o proizvođačima vina, šire i drugih proizvoda, vinarijama, kao i o drugim podacima, u skladu s ovim Zakonom;

p) *vinogradarski registar* je baza podataka o proizvođačima grožđa i vinogradarskim parcelama, kao i o drugim podacima, u skladu s ovim Zakonom;

r) *matični zasad* je zasad vinove loze čija je namjena proizvodnja reproduktivnog materijala radi proizvodnje sadnica vinove loze;

s) *uvoznik* je pravno ili fizičko lice koje uvozi grožđe, vino i druge proizvode od grožđa i vina u Bosnu i Hercegovinu.

Član 3. (Nadležni organi i institucije)

(1) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: Ministarstvo) je u smislu ovog Zakona, organ koji je nadležan za provođenje jedinstvenog sistema u vezi s proizvodnjom i prometom grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina.

(2) Agencija za sigurnost hrane Bosne i Hercegovine je nadležna za oblasti koje su propisane Zakonom o hrani («Službeni glasnik BiH», broj 50/04).

(3) Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva Federacije Bosne i Hercegovine, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske i Odjel za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Vlade Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH).

(4) Uprava za inspekcijske poslove Federacije Bosne i Hercegovine, Uprava za inspekcijske poslove Republike Srpske i Inspekcijska služba Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u dalnjem tekstu: nadležni inspekcijski organi).

(5) Institucije ovlaštene za obavljanje stručnih, podsticajnih i analitičkih poslova u oblasti

vinarstva i vinogradarstva (u dalnjem tekstu: ovlaštene institucije)

Član 4. **(Vrste vinogradarskih geografskih proizvodnih područja)**

- (1) Vinogradarsko područje Bosne i Hercegovine je cijelokupno geografsko proizvodno područje na teritoriji Bosne i Hercegovine na kojem postoje povoljni uslovi za uzgoj vinove loze (u dalnjem tekstu: vinogradarsko područje).
- (2) Na teritoriji Bosne i Hercegovine postoje slijedeća vinogradarska područja čiji nazivi mogu da se koriste kao oznake geografskog porijekla, to su:
- a) *vinogradarska regija (rejon)* je šire vinogradarsko područje u okviru vinorodne Bosne i Hercegovine koja se odlikuje sličnim ekološkim faktorima, izborom preporučenih sorti i ostalim nužnim činiteljima za uspješan uzgoj vinove loze, što omogućava proizvodnju grožđa, šire, vina i drugih proizvoda karakterističnih po kvalitetu, prinosu grožđa i organoleptičkim osobinama za tu regiju;
  - b) *vinogradarska podregija (podrejon)* je uže vinogradarsko područje u okviru regije koje se odlikuje sličnim specifičnim ekološkim faktorima, izborom preporučenih sorti i ostalim činiteljima, što omogućava proizvodnju grožđa, šire, vina i drugih proizvoda karakterističnih po kvaliteti, prinosu grožđa i organoleptičkim osobinama za taj rejon;
  - c) *vinogorje* je usko vinogradarsko područje u okviru podregije (podrejona) koje se odlikuje ujednačenim specifičnim ekološkim faktorima, izborom preporučenih sorti i ostalim činiteljima, što omogućava proizvodnju grožđa, šire, vina i drugih proizvoda karakterističnih po kvaliteti, prinosu grožđa i organoleptičkim osobinama za to vinogorje;
  - d) *lokalitet (položaj)* je najmanje vinogradarsko područje u okviru vinogorja koje se odlikuje homogenim ekološkim faktorima.
- (3) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, utvrđuje granice i nazive vinogradarskih područja i druge karakteristike u vezi s proizvodnjom grožđa i vina u vinogradarskim područjima.

Član 5. **(Norme kvaliteta, uslovi u pogledu pakiranje i deklariranja)**

Grožđe, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina koji se koriste u proizvodnji vina, moraju ispunjavati propisane norme kvaliteta i uslove u pogledu pakiranja i deklariranja, utvrđene ovim Zakonom i propisima kojima se uređuje njihov kvalitet.

Član 6. **(Zabrane u proizvodnji vina)**

- (1) Nije dozvoljena proizvodnja vina od grožđa direktno rodnih hibrida i od grožđa iz matičnih zasada.
- (2) Nije dozvoljeno da se u proizvodnim pogonima i skladišnim prostorima drži, odnosno upotrebljava šećer, rakija, etanol i druga sredstva i supstance, kojima se može povećati količina

i mijenjati propisani prirodni sastojci šire i vina.

(3) Iz uvezenog grožđa, dropa, odnosno mošta nije dozvoljena proizvodnja vina.

(4) U proizvodnji vrhunskih vina nije dozvoljeno dodavati koncentrirani mošt, šećer ili bilo koje druge slatke supstance.

(5) U proizvodnji vina i drugih proizvoda od grožđa i vina nije dozvoljeno koristiti etilni alkohol koji nije vinskog porijekla.

Član 7. (Izuzeci od primjene)

(1) Odredbe ovog Zakona ne odnose se na proizvodnju i preradu grožđa i vina i drugih proizvoda od grožđa i vina koji se koriste u proizvodnji vina koje fizičko lice proizvodi, odnosno prerađuje za vlastite potrebe.

(2) Odredbe ovog Zakona ne odnose se i na pravna lica koja se bave poslovima ispitivanja u oblasti vinogradarstva i vinarstva, odnosno koja mikrovinifikacijom proizvode vino, u količinama koje služe za ogledne svrhe i takvo vino ne stavljuju u promet.

(3) Količine iz stava 2. ovog Zakona bit će regulirane Pravilnikom, uz prethodno usaglašenje s organizacijama i institucijama koje se bave ogledima.

Odjeljak A. Razvrstavanje vina

Član 8. (Razvrstavanje vina po kvalitetu)

(1) Vina, u smislu ovog Zakona, jesu:

a) vina u užem smislu riječi:

- 1) mirna vina;
- 2) pjenušava vina;
- 3) biser vina;
- 4) gazirana vina;

b) specijalna vina:

- 5) desertna vina;
- 6) aromatizirana vina;
- 7) likerska vina;

c) po boji, vina se dijele na: bijela, ružičasta (rose, opolo) i crna (crvena).

(2) Po sadržaju neprevrelog šećera, vina se dijele na:

a) mirna vina:

- 1) suha;
- 2) polusuha;
- 3) poluslatka;
- 4) slatka;

b) pjenušava, biser i gazirana vina na:

- 5) vrlo suha;

- 6) suha, polusuha;
- 7) poluslatka i;
- 8) slatka.

(3) Razvrstavanje vina u kvalitetne kategorije ovisi od dostizanja kvaliteta grožđa, prinosa po hektaru koji ne smije biti veći od propisane količine, stepena siadora koji se dobije prilikom gnječenja grožđa, prirodnog alkohola i drugih supstanci vina, te organoleptičkih svojstava vina, i to:

- a) stono vino bez oznake geografskog porijekla je vino proizvedeno od jedne ili više sorti grožđa vinove loze. Stono vino ne može nositi oznaku sorte;
  - b) stono vino sa oznakom geografskog porijekla je vino proizvedeno od jedne ili više sorti grožđa koje potiču iz jedne vinogradarske regije;
  - c) kvalitetno vino sa oznakom zaštićenog geografskog porijekla je vino (ZGP) proizvedeno od jedne ili više sorti grožđa koje potiču iz jedne vinogradarske regije s izraženim kvalitetnim organoleptičkim svojstvima značajnim za ekološke uslove i sorte odredene vinogradarske regije, vinogorja ili lokaliteta čiju oznaku nosi, koje je odnjegovano u toj regiji;
  - d) vrhunsko vino sa oznakom zaštićenog geografskog porijekla (ZGP) je vino proizvedeno od odredene sorte ili grupe sorti grožđa koje potiču iz jednog ili više vinogradarskih lokaliteta u okviru jednog vinogorja s izuzetno izraženim kvalitetnim, specifičnim organoleptičkim i hemijskim svojstvima značajnim za ekološke uslove položaja i sorte, odnosno grupe sorti grožđa. To vino mora biti odnjegovano i punjeno u boce u vinogradarskom vinogorju koji obuhvata određeni položaj.
- (4) Ako vino iz st. (1), (2) i (3) ovog člana ima oznaku sorte, mora biti proizvedeno od najmanje 85% grožđa sorte čije ime nosi.

Član 9. (Predikatna vina)

(1) Predikatna vina su vina koja u izuzetnim godinama u posebnim uslovima dozrijevanja, načina berbe i prerade daju poseban kvalitet, a moraju biti proizvedena samo od grožđa preporučenih sorti za pojedino vinogorje.

(2) Predikatna vina su:

- a) «Kasna berba» - vino proizvedeno od grožđa koje je ubrano u stanju potpune zrelosti i čiji mošt ima najmanje 94° Oechsla;
- b) «Izborna berba» - vino proizvedeno isključivo od brižno izabranog grožđa, čiji mošt sadrži najmanje 105° Oechsla;
- c) «Izborna berba bobica» - vino proizvedeno od prezrelih ili plemenitom pljesni napadnutih bobica čiji mošt sadrži najmanje 127° Oechsla;
- d) «Izborna berba prosušenih bobica» - vino proizvedeno od prosušenih bobica čiji mošt sadrži najmanje 154° Oechsla;
- e) «Ledeno vino» - vino proizvedeno od grožđa koje je ubrano pri temperaturi od najmanje -7°C i preradeno u smrznutom stanju, a čiji mošt sadrži najmanje 127° Oechsla.

(3) Nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH, na prijedlog nižih nivoa uprave zaduženih za poslove poljoprivredno-prehrambenog sektora, dopušta proizvodnju i drugih

predikatnih vina na osnovu proizvodačke specifikacije po prethodnom mišljenju ovlaštene institucije. O službenom dopuštanju proizvodnje takvih vina nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH iz ovog člana, dužni su službeno obavijestiti nadležne inspekcijske organe.

Član 10. (Pjenušava vina)

(1) Pjenušava vina su vina dobijena prvim i drugim alkoholnim vrenjem svježeg grožđa, mošta od grožđa i vina podobnog za dobijanje stonog vina kao i kvalitetnog i vrhunskog vina, koja sadrže ugljendioksid, koji potiče isključivo od vrenja i ima pritisak od najmanje 3 bara kao posljedicu otopljenog ugljendioksida pri temperaturi zatvorene posude od 20°C.

(2) Prirodna pjenušava vina mogu biti:

- a) stono pjenušavo vino;
- b) stono pjenušavo vino sa kontroliranim geografskim porijekлом;
- c) kvalitetno pjenušavo vino sa kontroliranim geografskim porijekлом;
- d) vrhunsko pjenušavo vino sa kontroliranim geografskim porijekлом.

Član 11. (Biser vina)

(1) Biser vina su vina dobijena na bazi stonog vina, kvalitetnog vina ili proizvoda podobnih za dobijanje stonog vina ili kvalitetnog vina pod uslovom da takva vina ili proizvodi imaju ukupnu alkoholnu jačinu ne manju od 9% vol. ili stvarnu volumnu alkoholnu jačinu ne manju od 7% vol. i koja imaju pritisak, zbog nastalog ugljendioksida, ne manji od 1 bara i ne veći od 2,5 bara kada se drži na temperaturi od 20°C u zatvorenim posudama.

(2) Biser vina mogu biti:

- a) stono biser vino;
- b) stono biser vino sa kontroliranim geografskim porijekлом;
- c) kvalitetno biser vino sa kontroliranim geografskim porijekлом.

Član 12. (Gazirana vina)

(1) Gazirana vina su vina dobijena na bazi stonih vina, koja sadrže ugljendioksid koji u cijelosti ili djelimično potiče od dodavanja tog plina i koji ima pritisak od najmanje 3 bara kao posljedicu otopljenog ugljendioksida, kada se drži u zatvorenoj posudi na temperaturi od 20°C.

(2) Gazirana vina mogu biti:

- a) stono gazirano vino;
- b) stono gazirano vino sa kontroliranim geografskim porijekлом.

Član 13.
(Arhivsko vino)

Arhivsko vino je vino koje se u podrumskim uslovima čuva duže od njegovog optimalnog zrenja, a najmanje pet godina od prerade grožđa u vino, od čega tri godine u boci.

Član 14.
(Specijalna vina)

Specijalna vina su vina dobijena posebnim načinom prerade grožđa, mošta ili vina bez dodataka ili s dodatkom odredene količine vinskog alkohola, vinskog destilata, šećera, koncentriranog mošta i mirisavih ili drugih dozvoljenih supstanci biljnog porijekla.

Član 15.
(Desertna vina)

- (1) Desertna vina su specijalna vina dobijena posebnim načinom prerade prezrelog, odnosno prosušenog grožđa, kao i vina dobijena posebnim postupcima dorade mošta i vina.
- (2) Desertno vino mora sadržavati najmanje 15% vol. stvarnog alkohola.
- (3) Desertna vina razvrstavaju se u sljedeće kategorije kvaliteta:
  - a) desertno vino;
  - b) desertno kvalitetno vino s kontroliranim geografskim porijeklom;
  - c) desertno vrhunsko vino s kontroliranim geografskim porijeklom.

Član 16.
(Likerska vina)

- (1) Likerska vina su specijalna vina dobijena vrenjem masulja ili mošta uz dodatak koncentriranog mošta, alkoholnog mošta, vinskog destilata ili vinskog alkohola.
- (2) Stvarni sadržaj alkohola u likerskim vinima ne smije biti manji od 15% vol. stvarnog ni veći od 22% vol. ukupnog alkohola.
- (3) Likerska vina razvrstavaju se u sljedeće kategorije kvalitete:
  - a) likersko vino;
  - b) likersko kvalitetno vino s kontroliranim geografskim porijeklom;
  - c) likersko vrhunsko vino s kontroliranim geografskim porijeklom.

Član 17.
(Aromatizirana vina)

- (1) Aromatizirana vina su specijalna vina dobijena iz vina posebnim postupkom uz dodatak alkohola, šećera, kiselina i ekstrakta dobijenog maceracijom aromatičnih biljaka.
- (2) Sadrže najmanje 7% vol. stvarnog alkohola, a najviše 14,5% vol. ukupnog alkohola.

- (3) Aromatizirana vina razvrstavaju se u slijedeće kategorije kvalitete:
- a) aromatizirano vino;
  - b) aromatizirano kvalitetno vino s kontroliranim geografskim porijeklom;
  - c) aromatizirano vrhunsko vino s kontroliranim geografskim porijeklom.

Član 18. (Mlado vino)

- (1) Mlado vino je vino kod kojeg je izvršeno djelimično ili potpuno vrenje, s potpunom ili nepotpunom tehnološkom obradom.
- (2) Mlado vino se razvrstava u slijedeće kategorije:
- a) stono mlado vino bez geografskog porijekla;
  - b) stono mlado vino s kontroliranim geografskim porijeklom;
  - c) kvalitetno mlado vino s kontroliranim geografskim porijeklom.

Odjeljak B. Ispitivanje kvaliteta i organoleptičko ocjenjivanje

Član 19. (Predmet ispitivanja kvaliteta i organoleptičkog ocjenjivanja)

- (1) Vino i drugi proizvodi prije punjenja, deklariranja i stavljanja u promet, podliježu obaveznom ispitivanju kvaliteta i organoleptičkom ocjenjivanju, u skladu s ovim Zakonom.
- (2) Za kvalitet vina i drugih proizvoda od grožđa i vina odgovoran je proizvodač, odnosno uvoznik.
- (3) Ispitivanjem kvaliteta i organoleptičkim ocjenjivanjem vina i drugih proizvoda od grožđa i vina utvrđuje se: ispunjenost fizičkih, hemijskih i organoleptičkih osobina za odgovarajuću vrstu i kategoriju vina, donosno vrstu drugih proizvoda od grožđa i vina; usaglašenost i istovjetnost kvaliteteta s pratećom dokumentacijom u prometu; usaglašenost i istovjetnost kvaliteteta uvoznog vina i drugih proizvoda od grožđa i vina sa certifikatom države izvoznice i dozvolom stavljanja u promet i uvjerenja ovlaštene institucije o kontroli kvaliteta tog vina, odnosno drugih proizvoda od grožđa i vina u Bosni i Hercegovini i drugi uslovima propisani ovim Zakonom.
- (4) Vino i drugi proizvodi od grožđa i vina ne smiju biti u prometu, ako se na osnovu ispitivanja kvaliteta i organoleptičkog ocjenjivanja utvrdi da ne postoji usaglašenost i istovjetnost s pratećom dokumentacijom ili certifikatom države izvoznice i ostalim uslovima propisanim ovim Zakonom.
- (5) Za ocjenu vina i drugih proizvoda od grožđa i vina proizvedenih u BiH, uzorak uzima službeno lice iz ovlaštene institucije na zahtjev naručitelja, a naručitelj je dužan dostaviti zahtjev najmanje sedam dana prije ovlaštenoj instituciji. Postupak uzimanja uzorka verificira se zapisnikom službenog lica koje je uzelo uzorak, sačinjenim na licu mjesta.
- (6) Ovlaštena institucija vodi evidenciju o ispitivanjima iz st.(1),(3), (4) i (5) ovog člana.

Član 20. **(Zadaci ovlaštenih institucija)**

(1) Stručne, poticajne i analitičke poslove na području vinogradarstva i vinarstva koji su posebno značajni za Bosnu i Hercegovinu, a određeni su ovim Zakonom i na osnovu njega izdatim podzakonskim aktima, obavljaju ovlaštene institucije od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

(2) Poslovi iz stava (1) ovog člana su:

- a) savjetovanje, obrazovanje, osposobljavanje i prijenos znanja do vinogradara i vinara na tehnološkim, privrednim, ekološkim i drugim područjima važnim za razvoj vinogradarstva i vinarstva;
- b) selekcija i introdukcija vinove loze u skladu sa zakonima kojima je regulirana ova oblast;
- c) osiguranje dovoljnih količina reproduktivnog materijala vinove loze (plemke i podloge);
- d) praćenje propisanih tehnologija i metoda proizvodnog grožđa i vina (praćenje dozrijevanja grožđa);
- e) analiza grožđa i vina i razvrstavanje vina i drugih proizvoda po kvalitetu: ocjenjivanja vina i drugih proizvoda od grožđa i vina (laboratorijske analize i organoleptička ocjena vina);
- f) određivanje vremena berbe grožđa.

(3) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH donosi pravičnik kojim propisuje uslove koje mora ispunjavati ovlaštena institucija u pogledu tehničke i profesionalne osposobljenosti, referentnih metoda za fizičko-hemijske i mikrobiološke analize vina, kao i organoleptičkog ocjenjivanja.

(4) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva u saradnji i uz saglasnost nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH, ovlašćuje institucije odlukom koja se izdaje u formi rješenja.

(5) Ovlaštenje Vijeća ministara Bosne i Hercegovine iz stava (4) ovog člana se oduzima ukoliko se utvrdi da ovlaštena institucija ne ispunjava propisane uslove ili se utvrdi da je ovlaštenje izdato na osnovu netačnih i neistinitih podataka.

(6) Po obavljanju poslova iz st. (1) i (2) ovog člana ovlaštena institucija izdaje potrebno uvjerenje.

Član 21. **(Organoleptičko ocjenjivanje)**

(1) Organoleptičko ocjenjivanje stonog vina, uvoznog vina u originalnom pakiranju i drugih proizvoda od grožđa i vina provodi ovlaštena institucija.

(2) Organoleptičko ocjenjivanje vina s geografskim porijekлом vrši Komisija za organoleptičko ocjenjivanje vina koju čine obučeni predstavnici ocjenjivača vina koji se nalaze na Listi ocjenjivača vina, koju utvrđuje i donosi Vijeće ministara na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

(3) Organoleptičko ocjenjivanje vina s geografskim porijekлом vrši Komisija za

organoleptičko ocjenjivanje vina u organizaciji ovlaštene institucije koja mora osiguravati tehničke uslove, kao i uslove nepristranosti ocjenjivanja vina, a koje se ocjenjuje pod šiframa.

(4) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, bliže propisuje postupak i metode organoleptičkog ocjenjivanja vina, način obuke i provjere stručne sposobnosti ocjenjivača, utvrđuje Listu ocjenjivača vina, kao i visinu naknade za rad ocjenjivača.

(5) Ovlaštena institucija vodi evidenciju o prijavi postupka organoleptičke ocjene, rezultatu ocjenjivanja, te izvještava institucije nadležne za primjenu i nadzor nad primjenom ovog Zakona.

Odjeljak C. Označavanje vina i drugih proizvoda od grožda i vina

Član 22. (Pakiranje i označavanje)

- (1) Vino i drugi proizvodi od grožda i vina pakiraju se i označavaju u skladu s propisima kojima se uređuje njihov kvalitet.
- (2) Pakiranje i označavanje vina vrši proizvođač, odnosno uvoznik.
- (3) Oznaka mora biti lako uočljiva, jasna i čitka.
- (4) Zabranjeno je prepakiranje originalnog pakiranja vina i naknadno označavanje, kao i korištenje, odnosno stavljanje na pakiranje oznake drugog proizvoda, kao i prodaja tako označenog vina.

Član 23. (Načini označavanja i imenovanja vina)

- (1) Za označavanje vina i drugih proizvoda od grožda i vina smiju se upotrijebiti samo propisane oznake koje potrošača ne dovode u zabunu o porijeklu, stepenu kvaliteta i sastavu vina, sorti grožda od kojeg je vino proizvedeno, o mogućim odlikovanjima proizvođača, posebnim postupcima proizvodnje i o drugom.
- (2) Za imenovanje vina iz razreda kvalitetnih vina ne smiju se upotrebljavati izmišljeni nazivi, osim ako se ne radi o registriranoj robnoj oznaci.
- (3) Vino se može imenovati prema određenim licima ili danima u godini, ako je grožde brano na određeni datum, odnosno ako je lice po kojem se vino imenuje povezano s mjestom ili krajem u kojem se proizvodi grožde.
- (4) Odlikovanje, odnosno priznanje za određenu godinu može na primjeren način biti istaknuto na proizvodu.

POGLAVLJE II. PROIZVODNJA GROŽDA

Član 24. (Proizvodnja grožđa)

- (1) Proizvodnjom grožđa smatraju se svi radovi u vinogradu, uključujući i berbu grožđa.
- (2) Grožđe koje je predviđeno za preradu u vino, može se proizvoditi samo na površinama utvrđenim Vinogradarskim katastrom i od određenih preporučenih, odnosno dozvoljenih sorti vinove loze za određeno proizvodno područje.
- (3) Grožđe koje je predviđeno za preradu u vino mora biti proizvedeno odgovarajućom vinogradarskom tehnologijom na registriranim površinama za proizvodnju grožđa za proizvodnju vina.

Član 25. (Berba)

- (1) Berba grožđa može se vršiti samo u vrijeme kada grožđe dostigne odgovarajuću zrelost za određeno vinogradarsko područje, sortu, vrstu i kategoriju vina.
- (2) Berba grožđa za proizvodnju mošta i vina nije dozvoljena prije dana koji, po pojedinačnim područjima za pojedine sorte plemenite vinove loze i stepenu kvaliteta na osnovu podataka o dozrijevanju grožđa, odrede ovlaštene institucije.
- (3) Rok za berbu grožđa određuje se na osnovu terenskih mjerena zrenja grožđa tako da grožđe za vrijeme berbe ima toliki stepen šećera da doslađivanje vina više nije potrebno.
- (4) Bez obzira na član 3. stav (1) ovog Zakona, nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH mogu zbog izuzetno nepogodnih prilika za dozrijevanje grožđa, a po prethodnom mišljenju ovlaštenih institucija, dopustiti proizvodnju vina od grožđa koje za vrijeme berbe ima najmanje 52 stepena Oechsla. Dozvoljeni rok za berbu ovlaštene institucije objavljaju na način uobičajen u određenom kraju.
- (5) Berbu grožđa za vrhunsko vino treba prethodno prijaviti nadležnim organima entiteta ili nižim nivoima uprave i Brčko Distrikta BiH, koji će prije berbe uporediti proizvodnu česticu vinogradarskog imanja s evidencijama registriranih površina, pregledati količinu i kvalitet grožđa koje je predviđeno za proizvodnju vrhunskog vina iz člana 47. ovog Zakona.

Član 26. (Proizvodači grožđa)

- (1) Proizvodač grožđa dužan je postupati na način kako bi se sačuvale sve prirodne karakteristike grožđa.
- (2) Proizvodnjom grožđa smiju se baviti fizička i pravna lica i samostalni poduzetnici koji su upisani u Vinogradarski registar (u daljem tekstu: proizvodači grožđa) koji vode nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH i imaju u vlasništvu, zakupu, odnosno u koncesiji 0,1 ha ili više vinograda na teritoriji Bosne i Hercegovine.
- (3) Proizvodnjom grožđa mogu se baviti i fizička lica koja nisu upisana u Vinogradarski

registar, ali samo za vlastite potrebe.

(4) Pravno, odnosno fizičko lice i samostalni poduzetnik koji proizvodi grožde koje nije namijenjeno prometu, a ima u vlasništvu, zakupu, odnosno koncesiji manje od 0,1 ha vinograda ne mora se upisati u Vinogradarski registar.

Član 27.
(Način upisa u Vinogradarski registar)

(1) Upis u Vinogradarski registar vrši se na osnovu zahtjeva koji pravno lice, samostalni poduzetnik, odnosno fizičko lice iz člana 26. ovog Zakona podnosi nadležnom organu entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine u skladu s propisima na području entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

(2) Zahtjev za upis u Vinogradarski registar sadrži:

a) podatke o podnositelju zahtjeva (naziv, sjedište, adresa, matični broj, porezni identifikacijski broj i podatke o odgovornom licu);

b) šifru djelatnosti;

c) podatke o odgovornom licu za proizvodnju grožda (ime i prezime, adresa, jedinstven matični broj građana);

d) podatke o vinogradarskim parcelama koje se koriste za proizvodnju grožda (katastarska općina, broj katastarske parcele, površina, sorta, namjena korištenja grožda i dr.).

(3) Fizičko lice za upis u Vinogradarski registar podnosi slijedeće podatke, i to: ime i prezime, adresu, jedinstven matični broj građana, broj iz Registra poljoprivrednih gazdinstava, ako je upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava, kao i podatke iz stava (2) tačka d) ovog člana.

(4) Nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH donosi rješenje o upisu u Vinogradarski registar koje je konačno i protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor. Pravno lice, samostalni poduzetnik, odnosno fizičko lice dužno je svaku promjenu podataka prijaviti nadležnom organu entiteta i Brčko Distrikta BiH u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

Član 28.
(Vinogradarski registar)

(1) Vinogradarski registar se vodi u elektronskoj formi i može se povezivati s drugim bazama i registrima Ministarstva i nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH.

(2) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, bliže propisuje sadržaj, način vođenja Vinogradarskog registra, kao i obrazac zahtjeva za upis u Vinogradarski registar.

(3) Podaci iz Vinogradarskog registra su javni.

(4) Poslove vođenja Vinogradarskog registra, utvrđivanja i obrade podataka o vinogradarskim parcelama i ostale poslove vezane za Vinogradarski registar obavlja nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH.

(5) Nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH može povjeriti poslove oko vodenja Vinogradarskog katastra ovlaštenoj instituciji.

Član 29.
(Brisanje iz Vinogradarskog registra)

- (1) Pravno lice, samostalni poduzetnik, odnosno fizičko lice briše se iz Vinogradarskog registra, ako:
- doneće odluku o prestanku obavljanja djelatnosti upisane u Vinogradarski registar propisane ovim Zakonom;
  - prestane ispunjavati uslove.
- (2) Nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH donosi rješenje o brisanju iz Vinogradarskog registra koje je konačno i protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor.

POGLAVLjE III. PROIZVODNJA I PRERADA VINA I DRUGIH PROIZVODA OD GROŽĐA I VINA

Član 30.
(Proizvodnja vina)

Proizvodnja vina obuhvata preradu grožđa, i to: odvajanje zrna od peteljke, presovanje grožđa i sve podrumske rade; obrada masulja i mošta, alkoholno vrenje masulja i mošta, njega vina i pripremanje vina za potrošnju, punjenje vina u originalnu ambalažu, te skladištenje vina prije stavljanja u promet.

Član 31.
(Proizvođači vina i drugih proizvoda od grožđa i vina)

- (1) Proizvodnjom vina i drugih proizvoda od grožđa i vina smije se baviti pravno lice, samostalni poduzetnik, odnosno fizičko lice (u dalnjem tekstu: proizvođač), koje je upisano u Vinarski registar koji vodi nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (2) Proizvođač iz stava (1) ovog člana upisuje se u Registar privrednih subjekata u skladu sa zakonom koji uređuje registriranje privrednih subjekata.
- (3) Proizvođač se upisuje u Vinarski registar ako ispunjava uslove u pogledu objekata, prostorija, tehničkih uslova, opreme, sudova i uredaja, kao i u pogledu stručnog kadra.
- (4) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, propisuje uslove u pogledu objekata, prostorija, tehničkih uslova, opreme, sudova i uredaja, kao i stručnog kadra koje mora ispunjavati proizvođač.
- (5) Ispunjenošć uslova iz stava (3) ovog člana rješenjem utvrđuju nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH koje je konačno i protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor.

Član 32.
(Uslovi u pogledu prostora, čuvanja i kadrova)

- (1) Proizvođač mora imati odvojene prostorije za proizvodnju vina koje nisu međusobno povezane s prostorijama za proizvodnju destilata, kao i prostorije za skladištenje enoloških

sredstava i repromaterijala.

(2) Proizvodač mora imati odvojene sudove za skladištenje (čuvanje) stonog vina koje nije porijeklom od grožđa iz Bosne i Hercegovine od sudova za skladištenje (čuvanje) vina proizvedenog od grožđa iz Bosne i Hercegovine.

(3) Proizvodač ispunjava uslov u pogledu stručnog kadra ako ima zaposleno lice u stalnom radnom odnosu odgovarajuće stručne spreme i radnog iskustva na poslovima proizvodnje vina.

Član 33. (Njega i obogaćivanje vina)

(1) U proizvodnji šire, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina proizvodač može koristiti samo propisane enološke postupke i dozvoljena enološka sredstva kojima se razvijaju i čuvaju prirodne karakteristike šire, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina.

(2) Ako enološki postupci i enološka sredstva iz stava (1) ovog člana nisu propisana primjenjuju se enološki postupci i enološka sredstva koje je propisala Međunarodna organizacija za lozu i vino (Organisation Internationale de la Vigne et du Vin), a objavljeni su u njenim zvaničnim publikacijama.

(3) Obogaćivanje mošta i vina, te doslađivanje grožđa i mošta nije dozvoljeno, osim ako nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta, a na osnovu nalaza ovlaštene institucije, izda dozvolu o doslađivanju dropa i mošta ako su u pojedinim godinama vremenske prilike za rast i razvoj vinove loze bile posebno nepovoljne, a pri tom uzima u obzir proizvodno područje i prosječan stepen kvaliteta vina i sortu grožđa. Dozvoljeno doslađivanje se obavlja pod kontrolom nadležnog inspektora.

(4) Dozvola za doslađivanje ne smije se izdati ako je masulj, odnosno mošt namijenjen za proizvodnju vrhunskih vina.

(5) Zabranjeno je «dokiseljavanje» ili «otkiseljavanje» vrhunskih vina.

(6) Dozvola iz stava (3) ovog člana zajednička je odluka za sve proizvođače grožđa i vina pojedine sorte s određenog proizvodnog područja i izdaje se po zahtjevu proizvođača s određenog proizvodnog područja.

(7) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, bliže propisuje enološke postupke i enološka sredstva za proizvodnju šire, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina.

Član 34. (Načini upisa u Vinarski registar)

(1) Upis u Vinarski registar vrši se na osnovu zahtjeva koji proizvodač iz člana 31. ovog Zakona podnosi nadležnom organu entiteta i Brčko Distrikta BiH. Nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH donosi rješenje o upisu u Vinarski registar koje je konačno i protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor.

(2) Vinarski registar sadrži:

- a) podatke o proizvođaču, odnosno puniocu (naziv, sjedište, adresa, matični broj, porezni identifikacijski broj);
- b) podatke o odgovornom licu;
- c) šifru djelatnosti;
- d) podatke o proizvodnji, sirovinama i gotovim proizvodima;

- e) podatke o proizvodnim pogonima i skladištima;
- f) podatke o tehnološkoj opremi za preradu grožđa i za punjenje vina;
- g) podatke o sudovima za proizvodnju, odležavanje i skladištenje (čuvanje) vina i drugih proizvoda od grožđa i vina;
- h) podatke o laboratorijskim instrumentima;
- i) podatke o prijavljenim, odnosno registriranim žigovima;
- j) podatke o standardima kvaliteta i certifikatima;
- k) podatke o obimu godišnje prodaje i broju boca i dr.

(3) Vinarski registar se vodi u elektronskoj formi i može se povezati s drugim bazama i registrima Ministarstva i nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH.

(4) Proizvodač je dužan svaku promjenu podataka koji se vode u Vinarskom registru prijaviti u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

(5) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, bliže propisuje sadržaj i način vođenja Vinarskog registra, kao i obrazac zahtjeva za upis u Vinarski registar. Podaci iz Vinarskog registra su javni i čuvaju se trajno.

Član 35. (Brisanje iz Vinarskog registra)

- (1) Proizvodač vina se briše iz Vinarskog registra ako:
  - a) doneše odluku o prestanku proizvodnje šire, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina;
  - b) prestane da ispunjava uslove propisane ovim Zakonom.
- (2) Nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH donosi rješenje o brisanju iz Vinarskog registra koje je konačno i protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor.

Član 36. (Vinarijska evidencija)

- (1) Proizvodač je dužan voditi vinarijsku evidenciju koja sadrži podatke o upotrijebljenim sirovinama, enološkim sredstvima, proizvodnji, kvalitetu, količini, transportu grožđa, šire, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina, prometu grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina i dr. s dokumentacijom koja to potvrđuje.
- (2) Vinarijska evidencija i prateća dokumentacija o vinarijskoj evidenciji čuva se najmanje pet godina računajući od prodaje posljednje količine tog vina, odnosno drugog proizvoda od grožđa i vina.
- (3) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, bliže propisuje sadržaj i način vođenja vinarijske evidencije.

Član 37. (Obilježavanje posuda)

- (1) Proizvodač je dužan obilježiti svaku posudu sa širom, kljukom, vinom i drugim proizvodima od grožđa i vina u rinfuznom stanju namijenjen za proizvodnju, odležavanje i

skladištenje (čuvanje) vina, odnosno drugih proizvoda od grožđa i vina.

(2) Proizvođač je dužan posebno obilježiti posudu sa širom, vinom i drugim proizvodima od grožđa i vina s nedostatkom koje je potrebno doraditi ili prerađuti s tačnim navođenjem nedostataka u odnosu na njihov propisani kvalitet.

(3) Vino i drugi proizvodi od grožđa i vina ne mogu se staviti u promet dok se nedostaci ne uklone. Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, propisuje način obilježavanja posuda iz st. (1) i (2) ovog člana.

Član 38.

(Miješanje grožđa, kljuka, šire, mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina)

(1) Miješanje grožđa, kljuka, šire, mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina dozvoljeno je za pojedine kvalitetne kategorije vina, za različita godišta i boje grožđa samo u okviru koji određuje ovaj Zakon.

(2) Miješanje vina proizvedenog na teritoriji Bosne i Hercegovine s uvoznim nije dozvoljeno.

(3) Zabranjeno je miješati stono, kvalitetno ili vrhunsko vino sa specijalnim vinima, mošt, masulj ili vino od plemenite vinove loze s proizvodima direktno rodnih hibrida, zdrava vina s pokvarenim vinima i vinima s manom, te bijela vina sa crnim vinima radi dobijanja ružičastih vina.

Član 39.

(Parametri i metode kvaliteta)

(1) Šira, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina moraju ispunjavati propisan kvalitet u pogledu fizičkih, hemijskih, mikrobioloških i organoleptičkih osobina.

(2) Ako vrijednosti pojedinih parametara kvaliteta nisu utvrđene propisom kojim se uređuje kvalitet vina, upotrebljavaju se vrijednosti koje preporučuje Međunarodna organizacija za lozu i vino (Organisation Institutionale de la Vigne et du Vin), a objavljene su u njenim zvaničnim publikacijama.

(3) Fizičke, hemijske, mikrobiološke i organoleptičke osobine šire, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina utvrđuju se propisanim metodama, a ako metode nisu propisane, utvrđivanje se vrši u skladu s metodama određenim od strane Međunarodne organizacije za vino i lozu.

(4) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, bliže propisuje parametre i metode za analizu i utvrđivanje kvaliteta šire, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina.

Član 40.

(Neodgovarajuća šira, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina)

Ako šira, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina ne odgovaraju zahtjevima iz ovog Zakona i propisima kojima se određuje njihov kvalitet, proizvođač je dužan postupiti u skladu s nalogom nadležnog inspektora. Troškovi postupka s ovakvom širom, vinom i drugim proizvodima od grožđa i vina padaju na teret proizvođača.

Član 41.
(Obaveza dostave podataka)

Nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH i ovlaštene institucije dužni su Ministarstvu dostavljati sve podatke iz čl. 27., 29., 34. i 35. ovog Zakona. Ministarstvo vodi glavni Vinarski i glavni Vinogradarski registar, te vodi evidenciju o podacima iz člana 53. ovog Zakona.

POGLAVLJE IV. OZNAČAVANJE VINA S GEOGRAFSKIM PORIJEKLOM

Član 42.
(Vrste oznaka za vina s geografskim porijeklom)

Vino s geografskim porijeklom se označava:

- a) oznakom geografskog porijekla;
- b) tradicionalnom oznakom, odnosno oznakom kvalitetne kategorije;
- c) priznatim tradicionalnim nazivom.

Član 43.
(Oznake geografskog porijekla)

(1) Oznake geografskog porijekla su:

- a) geografska oznaka;
- b) oznaka kontroliranog geografskog porijekla.

(2) Geografska oznaka je naziv regije kojom se označava vino koje posjeduje kvalitet, ugled, odnosno druge specifične karakteristike koje se pripisuju njegovom geografskom porijeklu, ako je najmanje 85% grožđa proizvedeno u toj regiji, ako je vino proizvedeno u toj regiji i ako je vino proizvedeno od jedne ili više sorti vinove loze vrste *Vitis vinifera*, odnosno sorti dobijenih ukrštanjem sorti *Vitis vinifera* i drugih sorti iz roda *Vitis*.

(3) Oznaka kontroliranog geografskog porijekla je naziv podregije, odnosno vinogorja kojim se označava vino čiji su kvaliteta i karakteristike uslovljene isključivo datim podrejonom, odnosno vinogorjem s prirodnim i ljudskim faktorima, gdje je grožđe i vino proizvedeno isključivo u datom podrejonu, odnosno vinogorju i gdje je vino proizvedeno od jedne ili više sorti vinove loze vrste *Vitis vinifera*.

(4) Nazivu podregije, odnosno vinogorja može se dodati i naziv lokaliteta (potesa) ili vinogradarske oaze ukoliko grožđe za dato vino potiče s tog lokaliteta (potesa) ili vinogradarske oaze.

(5) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, bliže propisuje nazine oznaka geografskog porijekla, način i postupak priznavanja, maksimalne prinose grožđa i način i postupak proizvodnje i obilježavanja vina s oznakom geografskog porijekla, sadržaj zahtjeva, sadržaj elaborata i ostale uslove za priznavanje oznake geografskog porijekla.

(6) Pravo na označavanje geografskog porijekla vina i drugih proizvoda od grožđa i vina dobija proizvođač nakon dobijanja uvjerenja o ocjeni vina.

Član 44. (Oznaka kvalitetne kategorije)

- (1) «Geografska indikacija» ili «G.I.» je tradicionalna oznaka za regionalno vino, ako je najmanje 85% grožđa proizvedeno u dатој regiji, ако је вино proizvedено у regiji, ако има propisan kvalitet i ispunjava uslove u pogledu upotrijebljenih enoloških sredstava i enoloških postupaka, ако је grožđe proizvedeno od preporučenih sorti vinove loze s odgovarajućim prinosom i које је као такво ocijenjeno i priznato.
- (2) «Kontrolirano porijeklo i kvalitet» или «K.P.K.» je tradicionalna oznaka за kvalitetno vino s kontroliranim geografskim porijekлом i kvalitetom, ако је grožđe i вино proizvedeno u подregiji, ако има propisan kvalitet i ispunjava uslove u pogledu upotrijebljenih enoloških sredstava i enoloških postupaka, proizvedeno od preporučenih sorti vinove loze s odgovarajućim prinosom i које је као такво ocijenjeno i priznato.
- (3) «Kontrolirano i garantirano porijeklo i kvalitet» или «K.G.P.K.» je tradicionalna oznaka за vrhunsko vino s kontroliranim porijekлом i garantiranim geografskim porijekлом i kvalitetom, ако је grožђe i вино proizvedeno u vinogorju, ако има propisan kvalitet i ispunjava uslove u pogledu upotrijebljenih enoloških sredstava i enoloških postupaka, proizvedeno od preporučenih sorti vinove loze s odgovarajućim prinosom i које је као такво ocijenjeno i priznato.
- (4) Oznaka kvalitetne kategorije navodi se само zajedno s oznakom geografskog porijekla.
- (5) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, bliže propisuje način i postupak priznavanja, proizvodnje i obilježavanja vina s oznakom kvalitetne kategorije, sadržaj zahtjeva, sadržaj elaborata i ostale uslove za priznavanje tradicionalne oznake kvalitetne kategorije.

Član 45. (Priznati tradicionalni naziv)

- (1) Priznati tradicionalni naziv je izraz za označavanje vina s tradicionalnim načinom proizvodnje na određenom vinogradarskom području, s posebnim karakteristikama, које има dugogodišnji, nepromjenjivi kvalitet, што се dokazује elaboratom одobrenim од стране Ministarstva, и које је као такво ocijenjeno i priznato.
- (2) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta, bliže propisuje izraze за priznate tradicionalne називе, način i postupak priznavanja, proizvodnje i obilježavanja vina s priznatim tradicionalnim називом, sadržaj zahtjeva, sadržaj elaborata i ostale uslove za priznavanje priznatog tradicionalnog назива.

Član 46. (Priznavanje oznaka za vina s geografskim porijeklom)

- (1) Proizvođač može proizvoditi вино s geografskim porijeklom по prethodno pribavljenom rješenju Ministarstva, на prijedlog nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH, о priznavanju oznake за то вино s geografskim porijeklom које је konačno i protiv којег се може pokrenuti upravni spor.
- (2) Uz zahtjev за izdavanje rješenja из става (1) ovog člana podnosi se elaborat o proizvodnji

vina s geografskim porijeklom kojeg izdaje ovlaštena institucija.

(3) Na međunarodno registriranje oznaka vina s geografskim porijeklom primjenjuje se propis kojim se uređuju oznake geografskog porijekla.

Član 47.

(Kontrola proizvodnje vina s geografskim porijeklom)

(1) Kontrola proizvodnje vina s geografskim porijeklom osigurava se kontrolom proizvodnje grožđa namijenjenog za proizvodnju vina s geografskim porijeklom na određenom vinogradarskom području koje se odlikuje posebnim klimatskim, zemljишnim i ostalim uslovima, kontrolom proizvodnje vina s geografskim porijeklom, ispitivanjem kvaliteta i organoleptičkim ocjenjivanjem vina s geografskim porijeklom, radi izdavanja rješenja o ispunjenosti uslova za korištenje oznake i stavljanje vina s geografskim porijeklom u promet iz date godine berbe.

(2) Na osnovu rješenja o priznavanju oznake za vino s geografskim porijeklom proizvođač podnosi ovlaštenoj instituciji zahtjev za kontrolu proizvodnje vina s geografskim porijeklom svake godine do 31. oktobra tekuće godine za kontrolu proizvodnje grožđa i vina s geografskim porijeklom čija će proizvodnja započeti u narednoj kalendarskoj godini.

Član 48.

(Korištenje oznake i stavljanje vina s geografskim porijeklom u promet)

(1) Na osnovu izvršene kontrole proizvodnje grožđa i vina s geografskim porijeklom i izvršenog ispitivanja i utvrđivanja kvalitete i organoleptičkog ocjenjivanja vina, ovlaštena institucija izdaje uvjerenje na osnovu ocjene Komisije za organoleptičko ocjenjivanje vina i stručno mišljenje s pratećom dokumentacijom.

(2) Na osnovu uvjerenja i stručnog mišljenja s pratećom dokumentacijom iz stava (1) ovog člana Ministarstvo, na prijedlog nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH, izdaje rješenje o ispunjenosti uslova za korištenje oznake i stavljanje vina s geografskim porijeklom u promet iz date godine berbe, koje je konačno i protiv kojeg se može pokrenuti upravni spor.

(3) U slučaju bilo kakve promjene kod stava (1) ovog člana, proizvođač je dužan kod Ministarstva zatažiti izmjenu već izdatog rješenja o zaštiti geografskog porijekla. Zahtjevu za izmjenu rješenja potrebno je priložiti dodatak (aneks) elaborata koji se odnosi na zatraženu izmjenu.

Član 49.

(Troškovi kontrole)

(1) Troškove obavljanja poslova u vezi s geografskim porijeklom, kontrole proizvodnje grožđa namijenjenog za proizvodnju vina s geografskim porijeklom, kontrole proizvodnje vina s geografskim porijeklom, kao i ispitivanje kvaliteta i organoleptičkog ocjenjivanja vina s geografskim porijeklom snosi proizvođač.

(2) Visinu troškova iz stava (1) ovog člana utvrđuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, a sredstva ostvarena po osnovu troškova iz stava (1) ovog člana prihod su budžeta Bosne i

Hercegovine.

Član 50. (Zabrana korištenja oznake)

- (1) Proizvodaču i uvozniku vina zabranjuje se:
- a) upotrebljavati oznake, nazive, slike, crteže i sl. koji bi mogli dovesti u zabludu potrošače u pogledu porijekla vina i kvalitetne kategorije;
  - b) prevoditi oznake za vina s geografskim porijeklom;
  - c) upotrebljavati riječi «sličan kao», «vrsta», «tip», «stil», «postupak», «kao», «ukus» i sl. odnosno bilo koji sličan izraz koji upućuje, odnosno podsjeća na oznaku za vina s geografskim porijeklom;
  - d) navoditi sastojke ili osobine vina koje ono nema;
  - e) navoditi podatke o posebnim osobinama, a koja imaju druga vina;
  - f) koristiti bilo koji drugi postupak koji dovodi potrošača u zabludu o pravom porijeklu, odnosno kvalitetu vina;
  - g) upotrebljavati priznatu oznaku, iako navode istinsko porijeklo vina, ali ne posjeduju rješenje o ispunjenosti uslova za korištenje te oznake i stavljanje tog vina s geografskim porijeklom u promet iz date godine berbe.
- (2) Vino koje na oznaci sadrži, odnosno sastoji se od imena naziva i oznake geografskog porijekla ne može da se zaštiti žigom ako bi njegovo korištenje dovelo do bilo koje radnje iz stava (1) ovog člana.
- (3) Ako trgovačko ime vina sadrži neposredno ili posredno naziv geografske oznake, takvo se trgovačko ime ne smije upotrebljavati i ako je vino zaista proizvedeno na datom vinogradarskom području, čiji je naziv neposredno ili posredno sadržan u trgovačkom imenu vina, ako nema rješenje o priznavanju oznake geografskog porijekla i rješenje o ispunjenosti uslova za korištenje te oznake i stavljanje tog vina s geografskim porijeklom u promet iz date godine berbe.
- (4) Rješenje o priznavanju oznaka za vina s geografskim porijeklom neće uticati na valjanost registriranog žiga ili na pravo na korištenje žiga koji je identičan ili sličan priznatoj oznaci za vino s geografskim porijeklom, ukoliko je žig prijavljen ili registriran u dobroj vjeri, prije donošenja rješenja o priznavanju oznake vina s geografskim porijeklom.

Član 51. (Odnos prema oznakama geografskog porijekla drugih država)

Odredbe člana 50. ovog Zakona ne odnose se na oznake za vina s geografskim porijeklom drugih država, odnosno regionalnih organizacija koje je Bosna i Hercegovina priznala na osnovu zaključenih međunarodnih ugovora, osim ukoliko oznaka geografskog porijekla nije ili je prestala biti zaštićena u državi porijekla, odnosno regionalnoj organizaciji ili je prestala da se koristi u toj državi, odnosno regionalnoj organizaciji.

POGLAVLJE V. PROMET

Član 52. (Uslovi za stavljanje vina u promet)

- (1) Vino se može stavljati u promet, odnosno može se nuditi krajnjem potrošaču samo u originalnom pakiranju propisanog kvaliteta. Originalno pakovano vino je vino punjeno u propisanu ambalažu i označeno na propisan način, u skladu s ovim Zakonom.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, proizvođač vina može stono vino koje je proizvedeno od vlastitog grožđa nuditi krajnjem potrošaču u rinfuzi u okviru vlastite vinarije gdje je proizvedeno dato vino, i na vinskim manifestacijama koje su prijavljene Ministarstvu i nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (3) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, bliže propisuje uslove prometa vina u originalnom pakiranju, kao i vrstu ambalaže.

Član 53. (Puštanje vina u promet)

- (1) Promet grožđem, moštom, vinom i drugim proizvodima od grožđa i vina smatraju se po ovom Zakonu svi postupci nakon završene proizvodnje grožđa, mošta, odnosno vina i drugih proizvoda od gožđa i vina, koji su nastali skladištenjem, prijevozom, razdjeljivanjem i prodajom grožđa, mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina, kao i njihovim izvozom ili uvozom, osim skladištenja za vlastitu upotrebu proizvođača, a koji su proizvedeni u skladu s odredbama ovog Zakona.
- (2) U promet se ubraja i ponuda vina u ugostiteljskim objektima, domaćinstvima koja se bave turizmom ili sličnim domaćinstvima, točionicama vina, na saobraćajnicama i drugim oblicima neposredne ponude krajnjem potrošaču. Vino i drugi proizvodi od grožđa i vina u ugostiteljskim objektima drže se samo u originalno zatvoreni bocama i posudama. U ugostiteljskim objektima ne smiju se držati vina koja su pokvarena ili imaju manu, te drugi proizvodi od grožđa i vina koji ne zadovoljavaju uslove za stavljanje u promet.
- (3) Sva originalno pakirana vina u skladu s članom 52. ovog Zakona prije puštanja u promet moraju imati rješenje o puštanju vina u promet. Nadležni organ entiteta i Brčko Distrikta BiH izdaje rješenje o puštanju vina u promet na osnovu tražene količine vina i uvjerenja ovlaštene institucije.
- (4) Ministarstvo, nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH i ovlaštene institucije vode propisanu evidenciju o izdatim rješenjima.

Član 54. (Prijevoz vina, grožđa i drugih proizvoda od grožđa i vina)

- (1) Vino i drugi proizvodi od grožđa i vina moraju se prevoziti i skladištiti na način da mu se sačuvaju fizikalno-hemijska, mikrobiološka i organoleptička svojstva.
- (2) Vino i vinski mošt u prijevozu mora pratiti odgovarajuća dokumentacija. Proizvođač može

da kupuje i prodaje vino i druge proizvode od grožđa i vina isključivo od drugog proizvođača u rinfuznom stanju kao sirovini za daljnju doradu i proizvodnju uz prethodno osiguranje dokaza o ispitom i utvrđenom kvalitetu vina, odnosno drugog proizvoda od grožđa i vina.

(3) Dokaz o ispitom i utvrđenom kvalitetu vina, odnosno drugog proizvoda od grožđa i vina koji se stavlja u promet u rinfuznom stanju dostavlja se kupcu i proizvođaču kao prateći dokumenti pošiljke uz pošiljku i otpremnicu.

(4) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH, bliže propisuje uslove prijevoza, skladištenja i prometa grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina.

Član 55. (Rokovi za promet vina)

Vino s geografskim porijeklom može se staviti u promet od datuma koji je naveden u elaboratu za to vino s geografskim porijeklom. Mlado vino može se staviti u promet do 31. decembra u godini berbe.

Član 56. (Zabrane vezane za promet)

Nije dozvoljen promet vina i drugih proizvoda od grožđa i vina:

- a) u rinfuznom stanju na pijacama i ugostiteljskim objektima, kao ni izlaganje istih;
- b) čije je uslužno punjenje izvršio punlac koji nije upisan u Vinarski registar;
- c) koji su s kvarom, manom, ili s greškom, odnosno koji nisu odgovarajući za ljudsku upotrebu, osim za daljnju preradu.

Član 57. (Uvoz vina, grožđa i drugih proizvoda od vina i grožđa)

(1) Vino i drugi proizvodi od grožđa i vina, koji se uvoze za prodaju u Bosni i Hercegovini, moraju po kvalitetu i označavanju ispunjavati uslove po ovom Zakonu i propisima izdatim na osnovu njega, imaju certifikat o kvalitetu izdat od ovlaštene institucije države izvoznice kao i nalaz analize ovlaštene institucije države izvoznice.

(3) Na certifikatu države izvoznice, odnosno na nalazu ovlaštene institucije države izvoznice moraju biti obavezno navedeni slijedeći podaci: država izvoznica, moguća oznaka porijekla, oznaka kvaliteta u skladu sa stepenom kvaliteta, oznaka o kategorizaciji vina prema sadržaju šećera, volumni postotak alkohola.

(4) Vino koje se uvozi u rinfuznom stanju mora se označavati samo kao stono vino. Ako se uvozi vino u rinfuznom stanju za neposrednu ljudsku upotrebu, ono se mora staviti u promet samo kao vino u originalnom pakiranju.

(5) Uvezeno vino u originalnom pakiranju koje je u ponudi krajnjem potrošaču, mora imati sve oznake propisane ovim Zakonom i propisima izdatim na osnovu njega. Obavezno mora biti označen i uvoznik vina.

(6) Fizička lica mogu, prilikom prelaska granice, bez dokumentacije iz stava (2) ovog člana,

uvesti u Bosnu i Hercegovinu najviše 5 litara vina za vlastitu upotrebu.

Član 58. (Postupci s uvezenim vinom)

- (1) Od svake vrste, kategorije odnosno serije vina koje se uvozi a koje nije ocijenjeno odnosno od svake vrste i kategorije vina u pošiljci, osim vina iz člana 57. stav (6) ovog Zakona i vina u bocama koju može pojedinac, u skladu sa carinskim propisima, uvesti bez plaćanja carine, nadležni inspektor službeno uzima uzorak i dostavlja ga na ocjenu ovlaštenoj instituciji, osim ako međunarodnim sporazumom nije drugačije određeno. Ovlaštena institucija po hitnom postupku ocjenjuje kvalitet vina i provodi postupak organoleptičkog ocjenjivanja, najkasnije za četiri radna dana od zaprimanja uzorka. Službeni uzorak može uzeti i lice ovlašteno od institucije koja je ovlaštena za ocjenjivanje vina u postupku koji vodi nadležni inspektor.
- (2) Uvoznik ne smije staviti u promet uvezeno vino prije nego što dobije odgovarajuću ocjenu. Nije dozvoljen uvoz vinu čija ocjena koju je dala ovlaštena institucija, u pogledu oznake kvalitete i geografskog porijekla, ne odgovara certifikatu države izvoznice, odnosno nalazu ovlaštene institucije, te po kvalitetu ne odgovara propisima Bosne i Hercegovine države izvoznice.
- (3) Ocjenjivanje uvezenog vina provodi se po postupku i na način koji je ovim Zakonom i propisima izdatim na osnovu ovog Zakona određen za vino proizvedeno u Bosni i Hercegovini.

Član 59. (Izvoz)

- (1) Vino za izvoz mora ispunjavati sve uslove propisane ovim Zakonom i propisima izdatim na osnovu ovog Zakona, te uslove uvoznika.
- (2) Svaku pošiljku vina za izvoz prati certifikat u kojem ovlaštena institucija upisuje elemente analize i ocjenu kvaliteta vina i navodi njegovo geografsko porijeklo.
- (3) Suprotno stavu (2) ovog člana, bez ocjene za izvoz mogu se izvesti male količine vina, koje su predviđene za jednokratno predstavljanje do zajedničke količine od 100 litara jednakog vina, a zajedno ne više od 500 litara.
- (4) Izuzetno od stava (1) ovog člana, grožđe, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina namijenjeni izvozu mogu se proizvoditi i izvoziti iako ne ispunjavaju uslove propisane ovim Zakonom, na osnovu dogovorene izvozne kvalitete navedene u ugovoru, uz saglasnost Ministarstva i nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (5) Vino koje se izvozi i označava kao bosanskohercegovački proizvod, mora poticati od grožđa proizvedenog na teritoriji Bosne i Hercegovine i cijeli proces proizvodnje mora biti obavljen na teritoriji Bosne i Hercegovine. Izvoznik je dužan voditi evidenciju o izvozu vina.
- (6) Način izdavanja i obrazac certifikata iz stava (2) ovog člana, te sadržaj, oblik i način vodenja evidencije iz stava (5) ovog člana bliže propisuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

POGLAVLjE VI. NAKNADE TROŠKOVA

Član 60. (Troškovi postupka)

- (1) Troškove upravnog postupka snosi podnositelj zahtjeva, i to za:
- a) izdavanje rješenja o upisu u Vinogradarski registar;
  - b) izdavanje rješenja o brisanju iz Vinogradarskog registra;
  - c) izdavanje rješenja o upisu u Vinarski registar;
  - d) izdavanje rješenja o brisanju iz Vinarskog registra.
- (2) Sredstva iz stava (1) ovog člana podnositelj zahtjeva uplaćuje na odgovarajući račun za uplatu javnih sredstava organa koji vodi postupak. Visina troškova utvrđuje se u skladu s propisima o naknadi troškova u upravnom postupku.

Član 61. (Naknade)

- (1) Pravno lice, poduzetnik i fizičko lice plaćaju naknadu za:
- a) utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje proizvodnje grožđa;
  - b) utvrđivanje ispunjenosti uslova za obavljanje proizvodnje šire, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina;
  - c) pregled pošiljki prilikom uvoza, odnosno izvoza grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina;
  - d) odobrenje o dodavanju šećera ili koncentriranog mošta iz člana 33. st. (3) i (4) ovog Zakona;
  - e) izdavanje rješenja o izmjeni iz člana 48. stav (3) ovog Zakona;
  - f) svako godišnje puštanje u promet proizvoda iz člana 53. ovog Zakona;
  - g) obavljanje analize i izdavanje uvjerenja iz čl. 19. i 20. ovog Zakona;
  - h) izdavanje certifikata iz čl. 57. i 59. ovog Zakona.
- (2) Sredstva ostvarena od naknada iz stava (1) ovog člana prihod su budžeta nadležnih organa entiteta i Brčko Disrikta BiH. Visinu naknade iz stava (1) ovog člana utvrđuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na prijedlog Ministarstva u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH.

POGLAVLjE VII. NADZOR

Član 62. (Upravni nadzor)

Upravni nadzor nad primjenom odredbi ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu njega provode nadležni organi iz člana 3. ovog Zakona unutar svog djelokruga.

Član 63. (Inspeksijski nadzor)

- (1) Inspeksijski nadzor i službene kontrole nad proizvodnjom i prometom vina vrše nadležni inspeksijski organi putem nadležnog inspektora.
- (2) Nadležni inspektor u smislu ovog Zakona je:
- a) za inspeksijski nadzor i službene kontrole nad uvozom vina inspektor nadležan za sigurnost hrane;
  - b) za inspeksijski nadzor i službene kontrole nad proizvodnjom i kvalitetom grožđa i vina u proizvodnji i prometu, osim uvoza, poljoprivredni inspektor;
  - c) za inspeksijski nadzor nad zdravstvenom ispravnošću grožđa za vino i vina u proizvodnji i prometu inspektor nadležan za sigurnost hrane.

Član 64. (Prava i dužnosti nadležnog inspektora)

- (1) U vršenju poslova inspeksijskog nadzora, nadležni inspektor ima pravo i dužnost provjeravati:
- a) da li se grožđe u vinogradu proizvodi od dozvoljenih i preporučenih sorti vinove loze, broj čokota i prinos po čokotu, sadržaj šećera u grožđu i ispunjenost uslova za proizvodnju grožđa, te da li se proizvodnja grožđa vrši u skladu s odredbama ovog Zakona;
  - b) da li je proizvodač grožđa svaku promjenu podataka prijavio u propisanom roku;
  - c) da li proizvodač posjeduje proizvođačku specifikaciju iz člana 9. stav (3) ovog Zakona;
  - d) da li je mlado vino u prometu do 31. decembra u godini berbe;
  - e) da li je proizvodač izvršio ispitivanje kvaliteta i organoleptičkog ocjenjivanja vina i drugih proizvoda od grožđa i vina prije punjenja, označavanja i stavljanja u promet, te da li su kvalitete i organoleptička ocjena vina u prometu usaglašeni s pratećom dokumentacijom, certifikatom države izvoznice, te uvjerenja ovlaštene institucije o kontroli kvaliteta tog vina;
  - f) da li ovlaštena institucija ispunjava propisane uslove za ispitivanje kvaliteta vina i drugih proizvoda od grožđa i vina u skladu s ovim Zakonom, da li je ovlaštena institucija provela organoleptičko ocjenjivanje stonog vina, uvoznog vina u originalnom pakiranju i drugih proizvoda od grožđa i vina, te da li ovlaštena institucija ispunjava uslove za obavljanje i drugih poslova propisanih ovim Zakonom;
  - g) da li su vino i drugi proizvodi od grožđa i vina pakirani i označeni u skladu s ovim Zakonom, te da li je izvršeno prepakiranje originalnog pakiranja vina i naknadno označavanje, kao i korištenje, odnosno stavljanje na pakiranje oznake drugog proizvođača, kao i prodaja tako označenog vina u skladu s ovim Zakonom;
  - h) da li se u pogledu označavanja i imenovanja vina poštuju odredbe ovog Zakona;
  - i) ispunjenost uslova za proizvodnju grožđa u skladu s ovim Zakonom;
  - j) da li se berba grožđa vrši u skladu s članom 25. ovog Zakona;
  - k) da li su proizvođači grožđa lica koja ispunjavaju uslove u skladu s odredbama ovog Zakona;
  - l) ispunjenost uslova za proizvodnju vina i drugih proizvoda od grožđa i vina u skladu s ovim Zakonom, te da li je proizvodač vina i drugih proizvoda od grožđa i vina svaku promjenu podataka prijavio u propisanom roku;
  - m) da li proizvodač ispunjava uslove iz člana 32. ovog Zakona;

- n) da li se u proizvodnji šire, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina koriste samo dozvoljeni enološki postupci i enološka sredstva, te kvalitet šire, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina u skladu s ovim Zakonom;
- o) da li se obogaćivanje mošta i vina, te doslađivanje grožđa i mošta vrši po odobrenju nadležnog organa entiteta i Brčko Distrikta BiH, a na osnovu nalaza ovlaštene institucije i pod kontrolom nadležnog inspektora;
- p) da li se vinarijska evidencija vodi u skladu s članom 36. ovog Zakona, te da li se vinarijska evidencija i prateća dokumentacija o vinarijskoj evidenciji čuva u propisanom roku;
- r) da li je svaka posuda sa širom, kljukom, vinom i drugim proizvodima od grožđa i vina u rinfuznom stanju namijenjena za proizvodnju, odležavanje i skladištenje (čuvanje) vina, odnosno drugih proizvoda od grožđa i vina označena u skladu s članom 37. ovog Zakona;
- s) da li se miješanje grožđa, kljuka, šire, mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina vrši u skladu s odredbama ovog Zakona,
- t) da li šira, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina ispunjavaju propisani kvalitet u skladu s članom 39. ovog Zakona, odnosno da li je proizvođač postupio po nalogu nadležnog inspektora ako šira, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina ne ispunjavaju propisane kvalitete;
- u) da li je vino s geografskim porijekлом proizvedeno u skladu s ovim Zakonom;
- v) da li se širi ili kljuku namijenjenom proizvodnji vina s geografskim porijeklom dodaje šećer, ratificirana šira ili koncentrirana ratificirana šira;
- z) da li je organoleptičko ocjenjivanje vina s geografskim porijeklom izvršila Komisija sastavljena od predstavnika ocjenjivača vina sa Liste ocjenjivača vina u skladu s ovim Zakonom;
- aa) da li poizvođač postupa u skladu s odredbama čl. 46, 47. i 48. ovog Zakona;
- bb) da li proizvođač vina s geografskim porijeklom ima rješenje Ministarstva o priznavanju oznake geografskog porijekla za to vino;
- cc) da li je vino s geografskim porijeklom stavljen u promet u skladu s datumom koji je naveden u elaboratu za to vino;
- dd) da li je proizvođač vina i uvoznik postupio u skladu s članom 50. ovog Zakona;
- ee) da li je vino u prometu, odnosno koje se nudi krajnjem potrošaču u originalnom pakiranju propisanog kvaliteta, te da li je originalno pakiranje vina punjeno u propisanu ambalažu i označeno na propisan način;
- ff) da li vino koje je u prometu u rinfuznom stanju ima dokaz o ispitom i utvrđenom kvalitetu uz otpremnicu;
- gg) da li proizvođač grožđa kupuje i prodaje vino i druge proizvode od grožđa i vina isključivo od drugog proizvođača u rinfuznom stanju radi daljnje prerade;
- hh) da li transport grožđa, šire, vina u prometu prate dokumenti u skladu s članom 54. st. (2) i (3) ovog Zakona u prometu prate otpremnice;
- ii) da li se grožđe, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina prevoze, skladište i prodaju na način koji osigurava očuvanje fizičkih, hemijskih, mikrobioloških, organoleptičkih i drugih karakteristika;
- jj) da li je promet vina i drugih proizvoda od grožđa i vina suprotan odredbama člana 56. ovog Zakona;
- kk) da li grožđe, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina koji se uvoze radi prerade, daljnje proizvodnje, odnosno prodaje po kvalitetu i označavanju ispunjavaju uslove propisane ovim Zakonom, da li ih prati certifikat ovlaštene institucije države izvoznice, te da li imaju certifikat o kvalitetu izdat od ovlaštene institucije u BiH;
- ll) da li je uvezeno vino označeno u prometu u skladu s članom 57. ovog Zakona;
- mm) da li je u promet stavljen vino koje nije u skladu s članom 58. ovog Zakona;

nn) da li grožđe, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina koji se uvoze ispunjavaju uslove propisane ovim Zakonom, te da li grožđe, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina namijenjeni izvozu koji ne ispunjavaju sve propisane uslove, se izvoze uz saglasnost Ministarstva i nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH;

oo) da li je vino koje se uvozi u rinfuznom stanju označeno kao stono vino;

pp) da li je uvezeno vino u rinfuznom stanju stavljeno u promet za neposrednu ljudsku upotrebu samo kao vino u originalnom pakiranju;

rr) da li svaku pošiljku grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina pri izvozu prati uvjerenje o kvalitetu;

ss) izvršavanje mjera po ovom Zakonu.

(2) U vršenju poslova nadležni inspektor može uzimati uzorke grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina bez naknade radi ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta.

Član 65. (Ovlaštenja nadležnog inspektora)

(1) U vršenju poslova iz člana 64. stav (1) ovog Zakona nadležni poljoprivredni inspektor je ovlašten:

- a) zabraniti proizvodnju grožđa ako za to nisu ispunjeni propisani uslovi, odnosno ako se proizvodnja obavlja bez dokaza o ispunjenosti propisanih uslova;
- b) zabraniti proizvodnju vina i drugih proizvoda od grožđa i vina ako za to nisu ispunjeni propisani uslovi, odnosno ako se proizvodnja obavlja bez dokaza o ispunjenosti propisanih uslova;
- c) naložiti oticanje nepravilnosti u primjeni propisa o vinu i drugim proizvodima od grožđa i vina u proizvodnji i prometu i odrediti rok u kojem se to mora učiniti;
- d) zabraniti promet vina i drugih proizvoda od grožđa i vina čiji kvalitet, ambalaža i način označavanja i deklariranja nije u skladu s odredbama ovog Zakona;
- e) zabraniti stavljanje u promet vina i drugih proizvoda od grožđa i vina u rinfuznom stanju ako promet ne vrši proizvodač vina;
- f) oduzeti i uništiti vino, odnosno druge proizvode od grožđa i vina koji se stavljaju u promet u rinfuznom stanju na pijacama i ugostiteljskim objektima;
- g) zabraniti proizvodnju vina i drugih proizvoda od grožđa i vina ako u proizvodnji zatekne nedozvoljena enološka sredstva, oduzeti nedozvoljena sredstva i vino u čijoj proizvodnji su korištena ta sredstva, odnosno oduzeti vino koje je proizvedeno na nedozvoljeni enološki postupak;
- h) privremeno zabraniti da se vino i drugi proizvodi od grožđa i vina stave u promet čiji kvalitet i organoleptičko ocjenjivanje nije izvršeno prije stavljanja u promet;
- i) zabraniti stavljanje u promet vina sa oznakom geografskog porijekla za koje nije izdato rješenje za stavljanje u promet;
- j) izdati prekršajni nalog zbog kršenja odredbi ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu njega;
- k) narediti druge mjere i preduzeti druge radnje u skladu s ovim Zakonom.

(2) Mjere iz stava (1) tač. a)-i) i tačka k) ovog člana nalažu se rješenjem nadležnog inspektora.

(3) U slučaju neispunjavanja uslova iz člana 64. stav (1) tač. gg), hh), kk) i mm) ovog Zakona, inspektor nadležan za sigurnost hrane donosi rješenje kojim zabranjuje uvoz grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina.

Član 66.
(Nadležnost za rješavanje žalbi)

Na rješenje nadležnog inspektora može se izjaviti žalba nadležnom organu entiteta i Brčko Distrikta BiH u roku od osam dana od dana dostave rješenja. Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 67.
(Troškovi prilikom oduzimanja, čuvanja i uništavanja vina i drugih proizvoda od grožđa i vina)

- (1) Troškovi koji nastaju prilikom oduzimanja, čuvanja i uništavanja vina, drugih proizvoda od grožđa i vina, prijevoznog sredstva i posuda padaju na teret lica od kojih su vino, drugi proizvodi od grožđa i vina, prijevozno sredstvo i posude oduzeti.
- (2) Oduzeto vino i drugi proizvodi od grožđa i vina se uništavaju.

Član 68.
(Troškovi ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta uzoraka)

- (1) Nadležni inspektor dužan je o rezultatu analize obavijestiti vlasnika proizvoda od kojeg je uzet uzorak, a kada je analiziran uzorak iz originalnih pakiranja, obavijestiti proizvodača analiziranog proizvoda.
- (2) Superanaliza može se zahtijevati u roku od osam dana od dana obavještavanja o rezultatu analize. Nalaz superanalize je konačan i može se pobijati samo pod uslovima i na način propisan za pobijanje javnih isprava.
- (3) Superanalizu mogu obavljati pravna lica koja za to ovlasti Vijeće ministara Bosne i Hercegovine u skladu sa Zakonom o hrani. Lista pravnih lica ovlaštenih za obavljanje superanalize objavljuje se u „Službenom glasniku BiH“.
- (4) Stranka snosi troškove ispitivanja i utvrđivanja kvaliteta proizvoda čije ispitivanje traži.
- (5) Troškove ispitivanja vina iz uvoza koje je obavezno izvršiti prije puštanja u promet snosi uvoznik.
- (6) Troškove ispitivanja vina koje se nalazi u prometu snosi prvno lice, poduzetnik i fizičko lice u slučajevima kada se utvrdi da vino ne ispunjava propisane uslove.
- (7) Troškove superanaliza snosi pravno lice, poduzetnik i fizičko lice u slučajevima kada se potvrde rezultati prve analize.
- (8) Troškovi analiza nadomiruju se iz budžetskih sredstava nadležnog organa po osnovama ovog Zakona.

POGLAVLJE VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 69.
(Povrede odredbi čl. 6., 19., 22., 23., 33., 34., 48., 50., 57. i 58.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 do 30.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice

ako:

- a) u prostorijama u kojima se proizvodi vino drže sredstva protivno odredbi člana 6. stav (2) ovog Zakona;
  - b) vrhunskom vinu doda šećer, koncentrirani mošt ili bilo koju drugu slatku supstancu (član 6. stav (4));
  - c) koristi etilalkohol u proizvodnji vina (član 6. stav (5));
  - d) prije punjenja, označavanja i stavljanja u promet vina i drugih proizvoda od grožđa i vina nije obavio njihovo ispitivanje kvalitet i organoleptičko ocjenjivanje (član 19.);
  - e) stavi vino i druge proizvode od grožđa i vina u promet protivno odredbama člana 19. ovog Zakona;
  - f) ovlaštena institucija ne ispunjava propisane uslove za ispitivanje kvaliteta vina i drugih proizvoda od grožđa i vina i ne posluje u skladu s odredbama ovog Zakona;
  - g) ne pakira i ne označava vino u skladu s čl. 22. i 23. ovog Zakona;
  - h) obavlja proizvodnju grožđa a nije upisan u Vinogradarski registar (član 27.);
  - i) vrši doslađivanje grožđa i mošta protivno odredbama člana 33. ovog Zakona,
  - j) obavlja proizvodnju šire, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina, a nije upisan u Vinarski registar (član 34.);
  - k) obogaćivanje mošta i vina, te doslađivanje grožđa i mošta ne vrši po odobrenju nadležnog organa entiteta i Brčko Distrikta BiH, a na osnovu nalaza ovlaštene institucije i pod kontrolom nadležnog inspektora;
  - l) vino sa geografskim porijekлом proizvodi protivno odredbama ovog Zakona;
  - m) širi ili kljuku namijenjenom proizvodnji vina sa geografskim porijekлом dodaje šećer, ratificiranu širu ili koncentriranu ratificiranu širu;
  - n) organoleptičko ocjenjivanje vina sa geografskim porijekлом nije izvršila Komisija sastavljena od predstavnika ocjenjivača vina sa Liste ocjenjivača vina u skladu s ovim Zakonom;
  - o) proizvodi vino sa geografskim porijekлом bez prethodno pribavljenog rješenja Ministarstva o priznavanju oznake geografskog porijekla za to vino (član 48.);
  - p) koristi oznaku geografskog porijekla protivno odredbama člana 50. ovog Zakona;
  - r) stavi u promet vino sa geografskim porijeklom a koje nije u skladu s datumom koji je naveden u elaboratu za to vino;
  - s) uveze ili stavlja u promet vino i druge proizvode od grožđa i vina protivno odredbama čl. 57. i 58. ovog Zakona.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 2.000 do 5.000 KM, te kaznit će se i fizičko lice u iznosu od 1.000 do 2.000 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i samostalni poduzetnik u iznosu od 5.000 do 15.000 KM.

Član 70.

(Povrede odredbi čl. od 8. do 17., te čl. 25., 27., 33., 36., 37., 39., 51., 53. i 54.)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 6.000 do 18.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

- a) proizvede proizvode iz člana 8. stav (1), člana 9. stav (1), člana 10. stav (1), člana 11. stav (1), člana 12. stav (1), člana 13., člana 14., člana 15. stav (1), člana 16. stav (1), te člana 17. stav (1) ovog Zakona protivno uslovima propisanim ovim Zakonom i propisima donesenim na osnovu njega;
- b) grožđe u vinogradu ne proizvodi od dozvoljenih i preporučenih sorti vinove loze, broja čokota i prinosa po čokotu, sadržaja šećera u grožđu, te ne ispunjava uslove za proizvodnju grožđa u skladu s odredbama ovog Zakona;
- c) proizvođač ne posjeduje proizvođačku specifikaciju iz člana 9. stav (3) ovog Zakona;
- d) do određenog roka ne prijavi količinu berbe grožđa u skladu s odredbama člana 25. ovog Zakona;
- e) ne prijavi promjenu podataka nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH u roku od 15 dana od dana nastale promjene (član 27. stav (4) ovog Zakona);
- f) u proizvodnji šire, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina ne koristi samo dozvoljene enološke postupke i enološka sredstva, te kvalitet šire, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina u skladu s ovim Zakonom;
- g) u proizvodnji mošta i vina upotreba sredstva koja nisu dozvoljena, koja nisu enološki čista ili su štetna za ljudsko zdravlje (član 33. stav (1) ovog Zakona);
- h) masulju, moštu ili vinu doda supstanu protivno odredbama člana 33. stav (3) ovog Zakona;
- i) ne vodi Vinarijsku evidenciju, odnosno prateću dokumentaciju o Vinarijskoj evidenciji ne čuva u propisanom roku (član 36.);
- j) posude sa širom, kljukom, vinom i drugim proizvodima od grožđa i vina u rinfuznom stanju namijenjenim za proizvodnju, odležavanje i skladištenje (čuvanje) vina, odnosno drugih proizvoda od grožđa i vina, ne označava u skladu s članom 37. ovog Zakona;
- k) vrši miješanje grožđa, kljuka, šire, mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina protivno odredbama ovog Zakona;
- l) šira, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina ne ispunjavaju propisani kvalitet u skladu s članom 39. ovog Zakona, odnosno proizvođač ne postupi po nalogu nadležnog inspektora ako šira, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina ne ispunjavaju propisane kvalitete;
- m) vino u prometu, odnosno koje se nudi krajnjem potrošaču nije u originalnom pakiranju i propisanog kvaliteta, odnosno originalno pakiranju vina nije punjeno u propisanu ambalažu i označeno na propisan način;
- n) u prodavaonicama u kojima se vrši promet robe na malo drži ili prodaje vino, vinsko sirće suprotno odredbama člana 51. ovog Zakona;
- o) u svom ugostiteljskom objektu drži ili prodaje vino protivno odredbi člana 53. stav (2) ovog Zakona;
- p) kupuje i prodaje vino i druge proizvode od grožđa i vina isključivo od drugog proizvođača u rinfuznom stanju kao sirovini za daljnju doradu i proizvodnju, a nema osiguran dokaz o ispitanim i utvrđenom kvalitetu

- tog vina i drugih proizvoda od grožđa i vina (član 54. stav (2) ovog Zakona);
- r) pri prijevozu grožđe, širu, vino u prometu ne prate dokumenti u skladu s članom 54. st. (2) i (3) ovog Zakona;
  - s) se prevoze, skladištenje i prodaja grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina kod prijevoza, skladištenja i prodaje ne obavlja na način kojim se osigurava očuvanje fizičkih, hemijskih, mikrobioloških, organoleptičkih i drugih karakteristika;
  - t) uvezeno vino u rinfuznom stanju stavi u promet za neposrednu ljudsku upotrebu protivno odredbama ovog Zakona;
  - u) grožđe, vino i druge proizvode od grožđa i vina koji se uvoze radi prerade, daljnje proizvodnje, odnosno prodaje po kvaliteti i označavanju ne ispunjavaju uslove propisane ovim Zakonom, odnosno ne prati ih certifikat ovlaštene institucije države izvoznice i ne posjeduju certifikat o kvalitetu izdat od ovlaštene institucije u BiH;
  - v) grožđe, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina koji se uvoze ne ispunjavaju uslove propisane ovim Zakonom, odnosno grožđe, vino i drugi proizvodi od grožđa i vina namijenjeni izvozu ne ispunjavaju sve propisane uslove, odnosno izvoze se bez saglasnosti Ministarstva i nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH.

(2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 2.500 KM, te kaznit će se i fizičko lice u iznosu od 500 do 1.000 KM.

(3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i samostalni poduzetnik u iznosu od 3.000 do 9.000 KM.

Član 71. (Povrede odredbi čl. 69. i 70.)

(1) Za prekršaje iz člana 69. stav (1) tač. a), b), c), d), e), g), i), k), p) i s), člana 70. stav (1) tač. a), b), g), h), k), l), m), n), o), p), r), s), t), u) i v) ovog Zakona, pravnom licu, poduzetniku i fizičkom licu izreći će se prekršajna sankcija oduzimanja predmeta koji su upotrijebljeni za izvršenje prekršaja ili su pribavljeni ili su nastali prekršajem.

(2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana počinjenog drugi put, fizičkom licu izreći će se uz novčanu kaznu i zaštitna mjera oduzimanja dozvole za obavljanje djelatnosti u trajanju do jedne godine.

POGLAVLJE IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 72. (Rok za uskladivanje pravnog, odnosno fizičkog lica i poduzetnika)

(1) Pravno lice i poduzetnik koji se bavi proizvodnjom grožđa, šire, vina i drugih proizvoda, odnosno fizičko lice koje se bavi proizvodnjom grožđa dužno je svoje poslovanje uskladiti s

odredbama ovog Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Proizvodači koji do dana stupanja na snagu ovog Zakona proizvode vino sa geografskim porijekлом u okviru drugog vinogradarskog područja u odnosu na vinogradarsko područje gdje se proizvodi grožđe namijenjeno proizvodnji tog vina, mogu takva vina označavati s priznatom oznakom geografskog porijekla tog vinogradarskog područja do 2020. godine.

(3) Proizvodači koji do dana stupanja na snagu ovog Zakona puštaju u promet vino s rješenjem o priznavanju geografskog porijekla izdatog na osnovu ranijih propisa, u roku od godinu dana će tražiti zahtjev za izdavanje novog rješenja od strane Ministarstva, na prijedlog nadležnih organa entiteta i Brčko Distrikta BiH.

**Član 73.
(Prestanak važećeg zakona)**

Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaju važiti odredbe Zakona o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina („Službeni glasnik BiH“, broj 25/08).

**Član 74.
(Uskladivanje propisa)**

Zakonski i podzakonski propisi entiteta i Brčko Distrikta BiH koji se primjenjuju u oblasti vinarstva i vinogradarstva uskladjuju se s ovim Zakonom najkasnije u roku od jedne godine od dana njegovog stupanja na snagu, odnosno godinu dana od dana stupanja na snagu podzakonskih akata donesenih na osnovu ovog Zakona.

**Član 75.
(Stupanje na snagu Zakona)**

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u „Službenom glasniku BiH“.

PS BiH broj: _____ /10.

_____ 2010. godine
Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE

I – USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje ovog zakona sadržan je u članku IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine mjerodavna za donošenje zakona koji imaju za cilj izvršenje obveza predviđenih Ustavom.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina objavljen je u „Službenom glasniku Bosne i Hercegovine, broj: 25/08).

Temeljem navedenog zakona Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine je, kao predlagač Zakona, pokrenulo aktivnosti na izradi 17 podzakonskih akata i u tu svrhu formirane su dvije radne skupine. Od samog početka rada u radnim skupinama uočeno je da zakon ima niz manjkavosti zbog kojih je otežana njegova implementacija. U cilju rješavanja problema s kojima su se susreli domaći proizvodači a koji su proistekli iz ograničene primjene postojećeg zakona u praksi, Ministarstvo je pokrenulo aktivnosti na izradi nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina, s ovom namjenom je osnovana radna skupina. Budući da su u međuvremenu na snazi novi propisi EU koji reguliraju oblast vinarstva i vinogradarstva, radna skupina je na svom zadnjem sastanku zaključila da je potrebno donijeti novi zakon iz sljedećih razloga: Uvrštavanjem odredbi EU koje reguliraju ovu oblast, te odredbi koje je potrebno izmjeniti sukladno mišljenjima na izrađeni nacrt Zakona o izmjenama i dopunama prikupljenim od strane nadležnih institucija, radi se o potrebi za izmjenom više od 50% odredbi postojećeg Zakona što prema Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj. 11/05) podrazumjeva donošenje novog zakona.

Bosna i Hercegovina je, člankom 11. Protokola 6. –O uzajamnim preferencijskim ustupcima za određena vina, uzajamnom priznavanju, zaštiti i kontroli naziva vina, alkoholnih pića i aromatiziranih vina, Privremenog Sporazuma o trgovini i trgovinskim pitanjima između Europske zajednice s jedne i Bosne i Hercegovine s druge strane, imenovala Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa kao svoje predstavničko tijelo koje osigurava koordinaciju aktivnosti svih tijela nadležnih za osiguranje provedbe ovog Sporazuma.

Ovim se određuje Ministarstvo kao tijelo nadležno za suradnju sa Europskom komisijom i drugim nacionalnim tijelima u pitanjima kontrole u sektoru vinarstva sa Europskom komisijom sukladno mjerama za jačanje kontrola u sektoru vina, pa tako i po pitanju izvoza vina na tržište EU, uvoza vina iz drugih zemalja, zaštite kontroliranog podrijetla, imena i oznake vina i dr. a što se omogućava ovim Zakonom.

III – USKLAĐENOST PROPISA SA EU ZAKONODAVSTVOM

Kao dio institucionalnog jačanja i usklađivanja s najboljim praksama EU, nužno je u BiH započeti sa procesom postupnog usklađivanja zakonodavstva u oblasti vinarstva i vinogradarstva koje predstavlja veliki kapacitet za proizvodnju kvalitetnog grožđa i vina.

Ovaj Zakon je (djelimično) usklađen sa:

- **Uredba Vijeća (EZ) broj 1234/07** od 22. listopada 2007. godine o uspostavi zajedničke organizacije poljoprivrednih tržišta, te o specifičnim odredbama za određene poljoprivredne proizvode (Jedinstvena ZOT uredba) («Službeni glasnik EZ», L 299, 16.11.2007.) uz izmjene i dopune.

Napomena: Uredba Vijeća (EZ) br. 1493/1999 o zajedničkoj organizaciji tržišta vina je prestala važiti 31.07.2008. godine i ukinuta je Uredbom Vijeća (EZ) br. 479/2008 o zajedničkoj organizaciji tržišta vina. Nadalje, Uredba Vijeća (EZ) br. 479/2008 je prestala važiti 31.07.2009. godine i ukinuta je Uredbom (EZ) br. 491/2009 koja je stupila na snagu 1. kolovoza 2009. godine i ujedno predstavlja dopunu Uredbe Vijeća (EZ) br. 1234/2007.

IV- OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Pri predlaganju novog teksta zakona prije svega treba naglasiti da je došlo do izmjene u samom nazivu Zakona, a ista podrazumjeva usuglašenost sa normama.

Poglavlje I.

U ovom poglavlju date su osnovne odredbe, koje se odnose na: sadržaj zakona; definicije pojmove koji se koriste u tekstu zakona; organe nadležne za sprovodenje zakona; definicije vinogradarskih zemljopisnih proizvodnih područja; date su norme kvaliteta i uslovi u pogledu pakiranja i deklariranja; utvrđene su zabrane; te propisani i utvrđeni izuzeci od primjene ovog zakona.

U odjeljku A, izvršeno je razvrstavanje vina i to: prema kvaliteti (član 8.), date su definicije predikatnog vina (član 9.), zatim pjenušavih vina (član 10.), biser vina (član 11.), gaziranih vina (član 12.), arhivskog vina (član 13.), specijalnog vina (član 14.), desertnog vina (član 15.), likerskog vina (član 16.), aromatiziranog vina (član 17.) i mladog vina (član 18.).

U odjeljku B. Sadržane su norme koje se odnose na ispitivanje kvalitete i organoleptičko ocjenjivanje vina. Karakteristično je da u ovom dijelu Vijeće ministara Bosne i Hercegovine propisuje uvjete koje i u pogledu tehničke i profesionalne sposobnosti moraju ispunjavati institucije koje će vršiti ocjenjivanje, te da isti organ i ovlašćuje institucije koje ispunjavaju navedene uvjete.

U odjeljku C. Sadržani su propisi o označavanju vina: pakiranje i označavanje, načini označavanja i imenovanja vina. Za izdavanje i vođenje evidencija zaduženi su nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH. Ovo iz razloga što se svi registri proizvođača vina nalaze u entitetima, pa je tako najekonomičnije i najlakše uspostaviti i ove evidencije i načine vođenja istih.

Poglavlje II.

Odnosi se na proizvodnju grožđa. U ovom poglavlju definira se šta podrazumjeva proizvodnja grožđa, berba, ko su proizvođači, te propisuje obveza registriranja u Vinogradarski registar, koji vode nadležni organi entiteta i Brčko Distrikta BiH. U ovom poglavlju propisan je i način upisa u Vinogradarski registar (član 27.), koji se vodi kod nadležnog organa entiteta i Brčko Distrikta BiH. Ovo iz razloga što su privredni subjekti, kao i poljoprivredni proizvođači-vinari registrirani kod nadležnih entitetskih institucija, pa zbog ekonomičnosti i efikasnosti postupka, smatramo da se na ovakav način postupak pojednostavljuje, a samim proizvođačima grožđa i vina omogućava da brže, lakše i jednostavnije dobiju odgovarajuća rješenja o upisu u Vinogradarski registar, a samim tim i znatno je lakši i kraći put za dobivanje rješenja o puštanju vina u promet.

Poglavlje III.

U ovom poglavlju sadržane su odredbe koje se odnose na proizvodnju i preradu vina. U tom smislu člankom 30. regulira se proizvodnja vina, a člankom 31. definira se ko su proizvođači vina. Ovo poglavlje sadrži odredbe koje se odnose na njegu i obogaćivanje vina, način upisa u Vinarski registrar, brisanje iz Vinarskog registra, vinarijsku evidenciju, obilježavanje posuda, miješanje grožđa, kljuka, šire, mošta, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina; parametre i metode kvalitete; kao i dredbe o neodgovarajućoj širi, vinu i drugim proizvodima od grožđa i vina.

Novina u odnosu na raniji zakon je da je data obveza nadležnim entitetskim organima i organima Brčko Distrikta BiH da Ministarstvu dostave podatke o svim izdatim rješenjima za puštanje vina u promet i podatke iz Vinarskog i vinogradarskog registra. Ministarstvo je u obvezi da objedini

dostavljene podatke i na temelju istih formira glavni registar, koji će sadržavati sve relevantne podatke i iste po potrebi proslijedivati zainteresiranim zemljama i strankama.

U ovom poglavlju je također propisano da je proizvođač koji je upisan u jedan registar npr. Vinogradarski registar, automatski oslobođen troškova prilikom upisa u Vinarski registar, i obratno. Proizvođač je dužan platiti troškove upisa u jedan od navedenih registara.

Poglavlje IV.

U ovom poglavlju su sadržane odredbe koje se odnose na označavanje vina sa zemljopisnim podrijetlom, a istim se reguliraju vrste vina sa zemljopisnim podrijetlom, oznake zemljopisnog podrijetla i oznake kvalitetne kategorije vina sa zemljopisnim podrijetlom, kao i priznati tradicionalni naziv. Isto tako, ovim poglavljem se regulira i postupak priznavanja oznaka za vina sa zemljopisnim podrijetlom, kao i kontrola takvih vina. Kako se radi o vrlo specifičnoj kategoriji vina, regulirano je da Ministarstvo, na temelju uvjerenja o izvršenom ispitivanju kvaliteta i organoleptičkoj ocjeni vina, odnosno stručnog mišljenja koje proizvođač dostavlja od ovlaštene institucije, izdaje rješenje o ispunjavanju uvjeta za korištenje oznake i stavljanje u promet vina sa zemljopisnim podrijetlom iz date godine berbe.

Kako vođenje postupka i ispitivanje kvaliteta ovih vina podrazumjeva određene troškove, propisano je da iste snosi proizvođač vina, a da visinu tih troškova utvrđuje Vijeće ministara Bosne i Hercegovine. Sredstva prikupljena po ovom osnovu su prihod proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

Ovim poglavljem su propisane i zabrane korištenja oznaka za vina sa zemljopisnim podrijetlom, te odnos prema oznakama za takva vina iz drugih država po osnovu potpisanih međunarodnih ugovora.

Poglavlje V.

Ovo poglavlje odnosi se i sadrži odredbe o prometu vina. Prije svega propisuju se uvjeti za stavljanje vina u promet, kao i puštanje vina u promet.

Ovim poglavljem reguliraju se i prijevoz vina, grožđa i drugih proizvoda od grožđa i vina, kao i rokovi za stavljanje vina u promet.

Propisane su i zabrane koje su vezane za promet vina, a date su i odredbe koje se odnose na uvoz vina, grožđa i drugih proizvoda od grožđa i vina. Posebno su propisani uvjeti koji moraju biti ispunjeni pri uvozu vina. Posebnom odredbom regulira se izvoz vina iz Bosne i Hercegovine i propisuju uvjeti i vodenje evidencije o izvršenom izvozu vina iz Bosne i Hercegovine.

Poglavlje VI.

Ovim poglavljem se reguliraju naknade troškova. Propisuju se naknade za troškove upravnog postupka vezano za izdavanje rješenja o upisu u Vinogradarski i Vinarski registar, kao i naknade

za ispunjenosti uvjeta za proizvodnju grožđa, kao i proizvodnju vina i drugih proizvoda od grožđa i vina, te naknada za pregled pošiljki prilikom uvoza, odnosno izvoza grožđa, vina i drugih proizvoda od grožđa i vina.

Poglavlje VII.

Ovim poglavljem propisuje se vršenje upravnog i inspekcijskog nadzora. Ova oblast je posebno bitna za sprovođenje zakona, pa se u tom smislu posebno u članku 64. Zakona propisuju prava i dužnosti nadležnog inspektora, te ovlaštenja nadležnog inspektora, koja su data u članku 65. Zakona.

S obzirom da se radi o sprovođenju zakona, te da se o mnogim stvarima rješava u upravnom postupku, člankom 66. osigurava se dvostupnjevitost u rješavanju. Člankom 67. i 68. propisuju se troškovi koji nastaju prilikom oduzimanja, čuvanja i uništavanja vina, kao i troškovi ispitivanja i utvrđivanja kvalitete uzetih uzoraka.

Poglavlje VIII.

Ovim poglavljem propisuju se kaznene odredbe za patvorenje vina, kao i kaznene odredbe za nepoštivanje odredaba ovog zakona.

Poglavlje IX.

Ovo je poglavlje koje sadrži prijelazne i završne odredbe, a koje se odnose na rokove za uskladivanje poslovanja proizvođača vina, prestanak važenja postojećeg Zakona o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina („Sl. Glasnik BiH“, broj: 25/08), obvezu uskladivanja propisa sa odredbama ovog Zakona i stupanje na snagu ovog Zakona.

V - FINANCIJSKA SREDSTVA

Za sprovođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva iz Proračuna institucija BiH.

VI - OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U PROCESU IZRADE PRIJEDLOGA PROPISA

Radnu skupinu za izradu nacrtta Zakona činili su ovlašteni predstavnici svih entitetskih institucija, institucija Brčko Distrikta BiH, kao i predstavnici institucija Bosne i Hercegovine, koji se u svom radu susreću sa odredbama ovog Zakona, odnosno koji sudjeluju u sprovođenju ovog Zakona. Pored predstavnika ovih institucija, u izradi teksta nacrtta Zakona sudjelovali su i predstavnici proizvođača grožđa i vina, te predstavnici Federalnog agromediterskog zavoda iz Mostara, kao predstavnik jedne od ovlaštenih institucija koja vrši stručno operativne poslove, nužne za

sprovodenje zakona (utvrđivanje kvalitete i organoleptičko ocjenjivanje vina; izdaje uvjerenja potrebna za donošenje rješenja o puštanju vina u promet, kao i rješenja o zemljopisnom podrijetlu vina i dr.).

Na upućeni tekst Zakona zatražena su mišljenja Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede RS, Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Odjeljenja za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta BiH, Republičkih uprava za inspekcijske poslove u RS i nadležnih inspektorata u Federaciji BiH i Brčko Distriktu BiH, Uprave BiH za zaštitu zdravlja bilja, Agencije za sigurnost hrane BiH, Direkcije za europske integracije BiH, Ministarstva pravde BiH, Ureda za zakonodavstvo BiH i Ministarstva financija i trezora BiH.

U tekst Zakona uvrštene su sve sugestije nadležnih institucija koje primjenjuju ovaj Zakon i koje su dužne isti implementirati u okviru svojih nadležnosti.